

2007-05-31 12:23

Minnen från en liten by

SOLLEFTEÅ. Ragnvald Jonsson Bilder och berättelser från Grundsjö, en by i nordligaste Ångermanland Combonetwork development (xdeb.org/wiki/Ragnvald)

Grundsjö är en liten by i nordligaste Ångermanland, nära gränsen mot Västerbotten. Den har inget storstättligt förflutet. I den mån den är känd så är det som byn som proletärdiktaren Helmer Grundström kom ifrån.

Men okunskap om Grundsjö har absolut ingen betydelse för läsaren av Ragnvald Jonssons bok -Bilder och berättelser från Grundsjö-. Det är ganska vanligt att människor på ålderns höst tecknar ner minnen från barndomen och ger ut en bok. Ofta blir det ganska bra. Det personliga är ofta det mest allmängiltigt intressanta. Det är därför vi är många som tycker om att läsa dödsrunor om för oss helt obekanta människor.

Ragnvald Jonssons pappa Jonas slår hö med slåttermaskin på Bergtegen i Grundsjö 1951. Från boken -Bilder och berättelser från Grundsjö-.
Foto: Ragnvald Jonsson

Tyvärr dras dessa -privatböcker- ofta ner av två omständigheter. För lite bilder och för mycket text. Dessutom blir utförandet ofta väl enkelt när författaren vill spara pengar.

Ragnvald Jonssons bok är däremot en av de bästa, i det här speciella facket, jag sett på senare år. Bokens tonvikt ligger på fotografierna. Ragnvald Jonsson köpte sig en lådkamera för 35 kronor 1947. Han blev omedelbart biten av fotograferandet och bytte upp sig till finare kameror, skaffade framkallningsutrustning. Grundsjö saknade elström så storskafferiet fick fungera som mörkrum.

Nu öser han frikostigt ur sin stora fotosamling, egnas och andras fotografier. Det är släkt och vänner, skola, arbetsliv, slåtter, festplatsen, timmerflotning och förstås en hel del skogsarbete. En del fotografier är ganska oskarpa, andra är strålande bra. Det är helheten som är det väsentliga, att boken får vara en slags film över byn och författarens uppväxt. Bildmaterialet gör boken intressant för alla som vill få en inblick i hur livet tedde sig för de människor som levde på 30-40-50-talet på den svenska landsbygden.

Hans egen text är sparsamt rak och saklig, ljus i tonen. Han ägnar sig inte åt hyllningstal till duktiga gubbar och gummor. Ingenting märkvärdigt inträffar. Ändå läser man med förtjusning om små händelser som cykelturen till Domsjö och besöket på Örnköldsviks Allehanda där moster städade (17 mil enkel väg med cykel), danserna på